

- I. Van Gölü'ndeki feribot seferleri
- II. Elazığ ilinin jeolojik yapısı
- III. İstanbul Limanı'ndan ihraç edilen ürünler
- IV. Adana'nın ocak ayı ortalama sıcaklığı

1- Yukarıda verilenlerden hangisi fiziki coğrafyanın inceleme alanına girmez?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I ve III

Olayları kendi metod ve teknikleriyle araştıran modern coğrafyanın beş temel unsuru vardır.

2- Buna göre, aşağıdakilerden hangisi coğrafyanın beş temel unsurundan biri değildir?

- A) Konum
B) Yer (Mekan)
C) Hareket
D) Bölge
E) Nedensellik

1513 yılında dünya haritasını çizen ilk kişidir. Derlediği denizcilik notlarını bir denizcilik kitabı (Seyir Kılavuzu) olan Kitab-ı Bahriye'de bir araya getirmiştir. 1528 yılında ilkinden daha ayrıntılı olan dünya haritasını çizmiştir. Osmanlı Devleti'nin en önemli denizcilerinden birisidir.

3- Yukarıda özellikleri anlatılan bilim insanı kimdir?

- A) Kaşgarlı Mahmud
B) Evliya Çelebi
C) Kâtip Çelebi
D) Piri Reis
E) Seydi Ali Reis

Çevreyi oluşturan unsurlar doğal ve beşerî olmak üzere ikiye ayrılır.

4- Buna göre, aşağıda verilenlerden hangisi doğal unsur olarak nitelendirilemez?

- A) Peri Bacaları
B) Manavgat Şelalesi
C) Kapıdağ Yarımadası
D) Keban Barajı
E) Van Gölü

Coğrafya bilimi insan ve doğa arasındaki etkileşimi inceleyen dağılıp, bağlantı ve nedensellik ilkelerini kullanılır. Dağılıp ilkesinde yeryüzünde meydana gelen olayların ve unsurların nerede olduğunun cevabı aranır.

5- Yukarıda anlatılanlara göre, aşağıdakilerden hangisi coğrafyanın dağılıp ilkesine örnek olarak verilemez?

- A) Türkiye'nin dağlarını gösteren bir harita
B) Savan ikliminin yeryüzünde görüldüğü yerler
C) Yükselti ve engebenin ulaşımına etkisi
D) Ülkemizde heyelan olayının en fazla Karadeniz'de görülmesi
E) Ülkemizde nüfusu en fazla olan beş şehir

- Divan-ı Lügati't Türk adlı eseri ile bilinir. Bu eserinde Orta Asya'nın özelliklerinden bahsetmektedir.
- Kıtalar, ülkeler, Dünya'nın şekli vb. konuları "Cihan-nüma" (Dünya'nın Aynası) adlı eserinde anlatmıştır. İlk sistematik coğrafya kitabı olarak kabul edilir.
- "Geography" (Coğrafya) kelimesini kullanan ilk kişidir. Dünya'nın çevresini hesaplayan ilk kişi olarak bilinir.
- "Coğrafya Kılavuzu" adlı eseriyle tanınır. Astronomi, matematik, coğrafya ve optik alanlarında katkıları vardır.

6- Yukarıdaki maddelerde coğrafya biliminin gelişimine katkıda bulunan bilim insanlarından hangisine ait bilgi yoktur?

- A) İdrisi   B) Kâtip Çelebi   C) Batlamyus
D) Kaşgarlı Mahmud   E) Eratosthenes

Coğrafya Öğretmeni Abdullah Bey, 9. Sınıflar coğrafya yazılısında "Doğa ve İnsan" ünitesindeki konulardan oluşan bir doğru-yanlış sorusu hazırlamıştır.

		Doğru	Yanlış
I	Doğa ve insan sürekli etkileşim halindedir.	✓	
II	Yeryüzü şekillerini (dağ, ova, plato vb.) klimatoloji bilim dalı inceler.		✓
III	Okyanus, deniz, göl ve akarsuların özelliklerini hidroğrafya inceler.		✓
IV	Bitki, hayvan topluluklarını biyocoğrafya inceler.	✓	
V	Yeryüzünün şekillenmesini, doğada meydana gelen olayları ve insan ile doğa arasındaki etkileşimi inceleyen bilim dalına coğrafya denir.	✓	

9. Sınıf öğrencisi olan Mehlika, coğrafya yazılısında bu soruyu yukarıdaki tablodaki gibi cevaplamıştır.

7- Buna göre Mehlika'nın hangi cevabı yanlıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

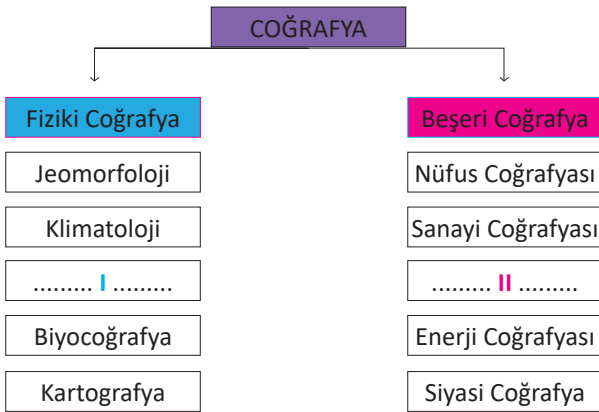

Yukarıda Piri Reis'in Miladi takvime göre 1513 yılında çizdiği dünya haritasının bir kısmı gösterilmiştir.

8- Piri Reis'in çizdiği bu haritayı coğrafyanın hangi alt dalı incelemektedir?

- A) Biyocoğrafya B) Jeomorfoloji C) Hidrografya
D) Kartografya E) Klimatoloji

9- Yukarıdaki kavram haritasında I ve II numaralı kutucuklara aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

I	II
A) Hidrografya	Botanik
B) Hidrografya	Turizm Coğrafyası
C) Yerleşme Coğrafyası	Maden Coğrafyası
D) Hidroloji	Zooloji
E) Jeoloji	Tarım Coğrafyası

İklim insan yaşamını etkileyen en önemli unsurlardan birisidir. Sıcaklığın çok düşük veya çok yüksek olduğu bölgelerde yerleşme ve nüfus azalmaktadır.

10- Buna göre haritada işaretlenen yerlerden hangisinde yukarıda anlatılan nedenden dolayı nüfus azdır?

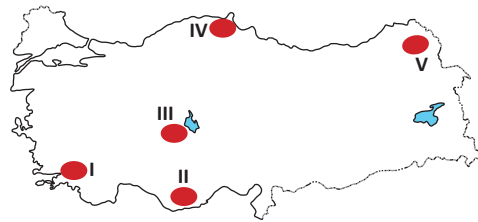
- A) I B) II C) III D) IV E) V

Doğayı oluşturan dört temel ortamdan biri olan litosfer, yerkürenin katılaşmış üst kısmı yani yer kabuğudur. Birçok doğal olay litosferde gerçekleşmektedir.

11- Aşağıdakilerden hangisi litosferde gerçekleşen doğal olaylar arasında yer almaz?

- A) Erozyon
B) Heyelan
C) Kasırga
D) Kaya düşmesi
E) Çöküntü depremleri

Kış mevsiminin uzun, sert ve soğuk; yaz mevsiminin kısa ve serin geçtiği iklimlerde yaşam koşulları zorlaştığı için nüfus bu bölgelerde seyrek.

12- Haritada numaralandırılarak koyu renkle gösterilen alanlardan hangisinde yukarıdaki açıklamada anlatılan nedenden dolayı nüfus seyrek?

- A) I B) II C) III D) IV E) V